

DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN NAVARRA (pp. 2-4)

—

DRET I POLÍTQUES AMBIENTALS A NAVARRA (pp. 5-7)

JOSÉ FRANCISCO ALENZA GARCÍA

Profesor titular de Derecho Administrativo / Professor titular de Dret Administratiu

Universidad Pública de Navarra

Sumario: 1. Panorama general. 2. La nueva estructura del Departamento competente en materia ambiental.

1. Panorama general

La principal, y casi única, novedad en la normativa ambiental de Navarra en este período ha sido la relativa a la nueva estructura de la organización de la Administración ambiental con el nuevo Gobierno saliente de las últimas elecciones autonómicas. A ello me referiré con detalle en el siguiente apartado.

Pocas cosas más son reseñables. Tan sólo tres tipos de disposiciones. En primer lugar, la modificación del Plan de Ordenación de los Recursos Naturales de Urbasa y Andía (Decreto Foral 198/2011, de 7 de septiembre) para adaptarlo a las exigencias de su declaración como Zona Especial de Conservación. Por otro lado, la Orden Foral 217/2011, de 3 de junio, de la Consejera de Desarrollo Rural y Medio Ambiente, por la que se regula el uso del fuego en suelo no urbanizable y se establecen medidas de prevención de incendios forestales en Navarra. Finalmente, se han aprobado las anuales normas reguladoras de la caza y la pesca a través de la Orden Foral 64/2011, de 15 de febrero, por la que se establece la normativa específica que regirá la pesca en Navarra durante el año 2011 y la Orden Foral 224/2011, de 7 de junio, por la que se aprueba la disposición general de vedas de caza para la campaña 2011-2012.

2. La nueva estructura del Departamento competente en materia ambiental

Suele ser normal que cada nuevo Gobierno forme una estructura departamental distinta, en mayor o menor medida, a la del anterior. Así ha ocurrido en Navarra, en la que el Gobierno resultante de las elecciones de mayo procedió a dotarse de una nueva estructura departamental, mediante el Decreto Foral de la Presidenta de la Comunidad Foral de Navarra 10/2011, de 1 de julio, por el que se establece la estructura departamental de la Administración de la Comunidad Foral de Navarra.

En consonancia con la coyuntura de crisis económica, se reduce el número de Departamentos respecto a la legislatura anterior pasando de doce a ocho. Ello obligaba a refundir órganos y concentra competencias en Departamentos más amplios. Así ha sucedido con el Departamento con competencias de protección y conservación del

medio ambiente que es el Departamento de Desarrollo Rural, Industria, Empleo y Medio Ambiente.

También se ha aprobado la estructura básica de dicho Departamento de Desarrollo Rural, Industria, Empleo y Medio Ambiente (Decreto Foral 109/2011, de 26 de julio). En ella se mantiene la Dirección General de Medio Ambiente y Agua (junto con otras cuatro Direcciones Generales¹), como órgano con competencias en materia de conservación y protección del medio ambiente y los recursos hídricos (art. 10).

En el plano organizativo cabe destacar también la importante delegación de competencias efectuada por la Resolución 1436/2011, de 13 de septiembre, del Director General de Medio Ambiente y Agua, por la que se delegan en los Directores del Servicio de Calidad Ambiental y de Conservación de la Biodiversidad el ejercicio de determinadas competencias administrativas que, en materia de intervención para la protección ambiental, caza y pesca y montes, atribuye la normativa vigente al Director General de Medio Ambiente y Agua.

Con todo esto, todavía no se ha completado la regulación de la organización ambiental. Falta desarrollar la estructura organizativa del Departamento a nivel de Servicios y Secciones. Hasta que no se produzca ese desarrollo se mantiene la anterior estructura que cuenta con tres Servicios (Calidad Ambiental, Conservación de la Biodiversidad y Agua).

¿Cómo valorar esta re-estructuración departamental? A mi juicio, no positivamente. La unión con el órgano competente en materia de industria y energía puede generar sinergias positivas, para el impulso de energías renovables y la racionalidad ambiental de la actividad industrial y energética convencional. Pero la concentración de competencias tan heterogéneas en un solo órgano puede difuminar el papel que, como

¹ Según el artículo 3.1 del citado Decreto Foral el Departamento de Desarrollo Rural, Industria, Empleo y Medio Ambiente se estructura en los siguientes órganos:

- a) Dirección General de Agricultura y Ganadería.
- b) Dirección General de Desarrollo Rural.
- c) Dirección General de Empresa e Innovación.
- d) Dirección General Trabajo y Prevención de Riesgos.
- e) Dirección General Medio Ambiente y Agua.
- f) Secretaría General Técnica del Departamento.

garante del ambiente e impulsor de la sostenibilidad, debe corresponder al órgano con competencias ambientales.

En la VII Legislatura el órgano ambiental de la Comunidad Foral se separó del que venía siendo su tradicional compañero (el órgano competente en materia de ordenación del territorio y urbanismo) para unirse al competente en materia de agricultura y ganadería (DF 12/2007, de 16 de agosto). Ya advertí en su día que de esa unión no podía esperarse iniciativas importantes de la política ambiental, como así ha sucedido.

Ahora, en la VIII Legislatura se refunde esta organización con la de Industria y Empleo. No es tampoco arriesgado aventurar que lo ambiental va a quedar diluido o desdibujado en el marasmo de un Departamento con unas competencias tan heterogéneas, siendo algunas de ellas (como el empleo o la industria) de una destacadísima importancia política y social que las convertirá en prevalentes sobre las demás.

Sumari: 1. Panorama general. 2. La nova estructura del Departament competent en matèria ambiental.

1. Panorama general

La principal, i gairebé única, novetat en la normativa ambiental de Navarra en aquest període ha estat la relativa a la nova estructura de l'organització de l'Administració ambiental amb el nou Govern sorgit de les darreres eleccions autonòmiques. A això em referiré amb detall en l'apartat següent.

Poques coses més són destacables. Solament tres tipus de disposicions. En primer lloc, la modificació del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals d'Urbasa i Andía (Decret Foral 198/2011, de 7 de setembre), per adaptar-lo a les exigències de la seva declaració com a Zona Especial de Conservació. D'altra banda, l'Ordre Foral 217/2011, de 3 de juny de la Consellera de Desenvolupament Rural i Medi Ambient, per la que es regula l'ús del foc en sòl no urbanitzable i s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals a Navarra. Finalment, s'han aprovat les normes regulars de la caça i la pesca habituals de cada any, a través de l'Ordre Foral 64/2011, de 15 de febrer, per la que s'estableix la normativa específica que regeix la pesca a Navarra durant l'any 2011, i l'Ordre Foral 224/2011, de 7 de juny, per la que s'aprova la disposició general de vedes de caça per a la campanya 2011-2012.

2. La nova estructura del Departament competent en matèria ambiental

Sol ser normal que cada nou Govern formi una estructura departamental diferent, en major o menor mesura, de l'anterior. Així ha succeït a Navarra, on el Govern resultant de les eleccions de maig va procedir a dotar-se d'una nova estructura departamental, mitjançant el Decret Foral de la Presidenta de la Comunitat Foral de Navarra 10/2011, d'1 de juliol, pel que s'estableix l'estructura departamental de l'Administració de la Comunitat Foral de Navarra.

En consonància amb la conjuntura de crisi econòmica, es redueix del nombre de Departaments respecte a la legislatura anterior, passant de dotze a vuit. Això obligava a refundre òrgans i concentrar competències en Departaments més amplis. Així ha succeït amb el Departament amb competències de protecció i conservació del medi ambient, que és el Departament de Desenvolupament Rural, Indústria, Ocupació i Medi Ambient.

També s'ha aprovat l'estructura bàsica d'aquest Departament (Decret Foral 109/2011, de 26 de juliol). En aquesta es manté la Direcció General de Medi Ambient i Aigua, juntament amb quatre Direccions Generals més², com a òrgan amb competències en matèria de conservació i protecció del medi ambient i els recursos hídrics (art. 10).

En el pla organitzatiu, cal destacar també la important delegació de competències efectuada per la Resolució 1436/2011, de 13 de setembre, del Director General de Medi Ambient i Aigua, per la que es deleguen als Directors del Servei de Qualitat Ambiental i de Conservació de la Biodiversitat l'exercici de determinades competències administratives que, en matèria d'intervenció per a la protecció ambiental, caça i pesca i forests, la normativa vigent atribueix al Director General.

Amb això, encara no s'ha completat la regulació de l'organització ambiental. Manca desenvolupar l'estructura organitzativa del Departament a nivell de Serveis i Seccions. Fins que no es produeixi aquest desenvolupament es manté l'estructura anterior, que compta amb tres Serveis (Qualitat Ambiental, Conservació de la Biodiversitat i Aigua).

Com es pot valorar aquesta reestructuració departamental? Segons el meu criteri, no positivament. La unió amb l'òrgan competent en matèria d'indústria i energia pot generar sinèrgies positives, per a l'impuls d'energies renovables i la racionalitat ambiental de l'activitat industrial i energètica convencional. Però la concentració de competències tan heterogènies en un sol òrgan pot difuminar el paper que, com a garant del medi ambient i impulsor de la sostenibilitat, ha de correspondre a l'òrgan amb competències ambientals.

En la VII Legislatura, l'òrgan ambiental de la Comunitat Foral es va separar del que venia essent el seu company tradicional (l'òrgan competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme) per unir-se al que és competent en matèria d'agricultura i ramaderia (DF 12/2007, de 16 d'agost). Ja vaig advertir en el seu dia que, d'aquesta

² Segons l'article 3.1 del Decret Foral esmentat, el Departament s'estructura en els òrgans següents:

- a) Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.
- b) Direcció General de Desenvolupament Rural.
- c) Direcció General d'Empresa i Innovació.
- d) Direcció General Treball i Prevenció de Riscs.
- e) Direcció General Medi Ambient i Aigua.
- f) Secretaria General Tècnica.

unió, no podien esperar-se iniciatives importants de la política ambiental, com ha acabat succeint.

Ara, en la VIII Legislatura, es refon aquesta organització amb la d'Indústria i Ocupació. No és tampoc massa arriscat aventurar que la qüestió ambiental restarà diluïda o desdibuixada en el marasme d'un Departament amb unes competències tan heterogènies, essent algunes d'ells (com l'ocupació o la indústria) d'una importància política i social destacadíssima, que les ha de convertir en prevalents sobre la resta.